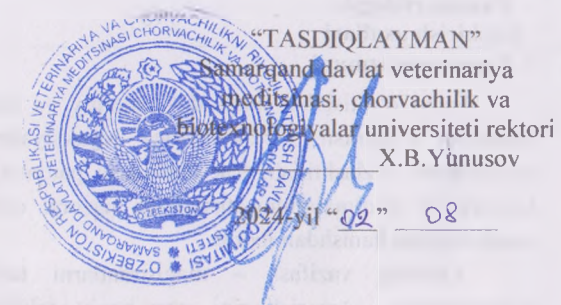

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

PATOMORFOLOGIK TEKSHIRISH USULLARI

O'QUV DASTURI

- Bilim sohasi:** 800000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
- Ta'lim sohasi:** 840000 – Veterinariya
- Mutaxassisligi:** 70840105 – Hayvonlar patologiyasi, onkologiyasi va morfologiyasi

Samarqand - 2024

Fan/modul kodi PTU1306		O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 8	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Patomorfologik tekshirish usullari	90		90	180
2.	I. Fanning mazmuni				
<p>Fanni o'qitishdan maqsad - umumiy va maxsus patomorfologik tekshirish usullarini o'rganish, gistokomyoviy reyaksiyalarni va murakkab feksatorlarni tayyorlashni o'zlashtirish, trik obektlarni patomorfologik tekshirish usullari bilan hujayra va to'qimalarning tirikligida nazorat qilishda mos bilim, ko'nikma va malakani shakllanishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – magistrantlarni turli yo'nalishlarda to'qima va hujayralarning o'zgarishlarini zamonaviy tekshirish usullari bilan o'rganish, o'zgarishlarni yadro, sitoplazma va organoidlar darajasida o'zlashtirish. Emperitik va teoritik malumotlar tizimini o'rganish, sitoplazmadagi glikogen RNK va DNK larni hamda pegmentlarni aniqlash. Mineral moddalarning miqdoriy va sifatiy o'zgarishlarini zamonaviy uslublardan foydalangan holda o'rganish, magistrnlarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko'nikmalarini kasbiy faoliyatida qo'llay olishiga erishish.</p>					
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)					
II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:					
1-2 mavzular. Patomorfologik amaliyotning predmeti.					
<p>Autopsiya natijasida patomorfologik tekshirishlar tartibini o'rganish. Biopsik materiallarni olish. Organizimdagi o'zgarishlarning turli darajada hujayra, to'qima, organ sistemada o'ziga hos bo'lishini aniqlash. Patomorfologik tekshirish natijalari asosida xulosalarni shakllantirish.</p>					
3-mavzu. Morfologik tekshirish usullari to'g'risida tushuncha.					
<p>Sezgi organlari obektlaridan olingan birlamchi axborotlarni jamlash. Makraskopik usulda organlardagi o'zgarishlarni farqlash. Sezgi organlari obektlaridan olingan birlamchi axborotlarni jamlash. Mikroskopik usulda organlardagi o'zgarishlarni farqlash, emperitik ma'lumotlarni tizimlashtirish, tekshirish natijalarini amaliyotga qo'llash.</p>					

4-mavzu. Morfologik usullarning klasifikatsiyasi.

Makromorfologik sturukturali o'zgarishlarni makroskopik va mikroskopik usullarda o'rganish. Makromorfologik sturukturali o'zgarishlarni lupalardan foydalanib o'rganish. Molikulyar va genetik darajada o'rganish. Turli birikmalarning patologik, patogistologik, gistoximik va immunogistoximik usullarda to'qima va hujayralardagi jarayonlarni o'rganish.

5-mavzu. Tekshirish materiallaridan foydalanish.

Turli hayvonlar gavdalari tekshirish usullari. Organlar, to'qimalari va ularning bo'laklaridan olingan materiallarini bo'yash. Bo'yash texnikalaridan foydalanish. Turli hayvonlardan olingan sekretiya va biologik suyuqliklari. Tajriba materiallarini bo'yash, bo'yash texnikalaridan foydalanish tartibi va tekshirish usullari.

6-7 mavzular. Makromorfologik tekshirishlar va ularning parametirlari.

Autopsiya, materiallarni mikroskopik tekshirishdan o'kazish. Biopsiya, biologik tekshirishlar uchun materiallar olish. Olingan to'qimalar, organning hajmi, shakli, konsistensiyasi, rangi va kesilgan yuzalarini o'rganish. Makromorfologik tekshirishning asosiy maqsadi patanatomik diagnoz qo'yish, o'lim sababini aniqlashni o'rganish.

8-mavzu. Mikromorfologik usullar.

To'qimalardan olingan kesmalarni qotirish. To'qimalarni kesishga tayyorlash va gistologik preparatlar tayyorlash. Tayorlangan gistopteparatlardagi o'zgarishlarni farqlash. Kesmalarni umumiy va maxsus usullar bilan bo'yash. Tayorlangan gistopteparatlardagi o'zgarishlarni farqlashni o'rganish.

9-mavzu. Gistokimyoviy usullar va reyaksiyalar.

Gistologik va boshqa tekshirishlar uchun jarohatlangan organ va to'qimalardan namunalar olish. Hujayra tarkibidagi kimyoviy birikmalarni o'rganish. Organik va neorganik birikmalarni aniqlash. Organik va neorganik birikmalarni miqdorini va sturukturasini o'rganish.

10-mavzu. Sitologik tekshirish usullari.

Hujayra to'qima va organlarda DNK, RNK oqsillardan namunalar olish. Namunalarni bo'yash va tekshirish. Uglivodlar, lipidlar, aminokislatalar, vitaminlar va fermentlarning aktivligini aniqlash. Namunalar olish, bo'yash, tekshirishni va tekshirishdagi farqlanishlarni farqlash.

11-mavzu. Lipidlar va lipidlarning bo'yash usuli. (Sudan III)

Sudan III bo'yog'ini tayyorlash texnikasi. Hujayra va to'qimalarni bo'yash uchun namunalar olish. Olingan namunalarni bo'yashga tayyorlash. Yog' va yog'simon moddalarni miqdorini va sifatini aniqlash, olingan natijalar asosida ularning harakterini baxolash.

12-mavzu. Biriktiruvchi to'qimani Mallori usulida bo'yash.

Mallori usulining bajarilishi. Elastik tolalarning bo'yalishdagi farqi. Kollogen tolalarni bo'yalish xususiyati, ularning yadrosini, muskul va boshqa to'qimalardagi o'rganiladi. Amiloid, gialin va shilimshiq massalarning miqdor va sifati o'rganiladi.

13-mavzu. Perl'sa usulida bo'yash

To'qimalarda temir birikmalarini aniqlash. Gemoxromotizini aniqlash. Gemosidirinning diagnostikasini o'rganish ularning to'qimalardagi holatini o'rganish. To'qimalardagi o'zgarishlarning sabablarini aniqlash, biriktiruvchi bezlarning qoldiqlarini aniqlaydi.

14-15 mavzular. Tirik obektlarni patomorfologik tekshirish usullari.

Hujayra va to'qimalarda fiziologik jarayonlarni tekshirish. Hujayra va to'qimalarda patologik jarayonlarni tekshirish. Vital (mikroskopik, transplantatsiya) va supravital (suyuq muhitlarda turgan hujayra va to'qima fragmentlariga tadbiriq qilish mumkin). Nazorat usullari bilan hujayra va to'qimalardagi fiziologik va patologik jarayonlar tekshirish.

16-mavzu. Hujayralarni diffuzion kameralarda o'stirish.

Antetela xosil bo'lish jarayoni. Garmon maxsuloti, qon hosil qilish, xavfli o'sish va boshqalarni diffuzion kameralarda hujayralarni o'stirish. Implantatsiya qilish, garmonlarning farqlari orqali amalga oshiriladi. Hujayralarni diffuzion kameralarda o'stirishni amalga oshirish.

17-mavzu. Tirik materiallarni qotirish.

Organ, to'qima yoki ularning bo'laklarini qotirish usullari. Qotiruvchi moddalarni tayyorlash. Qotiruvchi moddalarni qon tomirlar orqali yuborish. Qotiruvchi moddalarni qayerdan yuborishni farqlash tartibini o'rganish.

18-19 mavzular. Avtoradiografiya usuli.

Organizmdagi hujayra, to'qima va organlardagi turli birikmalarning mexanizmi. Organlardan surtmalar olish. Mikroskopda avtograf, radioaktiv atomlar joylashishi va shakillarini aniqlash. Mineral moddalarni miqdorini va sifatini o'rganish.

20-mavzu. Radioaftografiya usuli.

Turli strukturalarda to'liq modda almashinuvini o'rganish. Radiativ elementlardan foydalanish. Radiativ moddalarni gistologik kesmalarda fotoemulsiyalar yordamida aniqlash. Fotoemulsiya tasir etgan moddada fotoreaksiyani aniqlash tartibi o'rganiladi.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Patogistologik texnika asoslari.

840000 – Veterinariya ta'lim sohasining, 70840105–Hayvonlar patologiyasi, onkologiyasi va morfologiyasi magistratura ta'lim mutaxassisligi uchun dotsent B.Kuliyev va katta o'qituvchi I.E.Bobonazarovlar tomonidan "Patomorfologik tekshirish usullari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

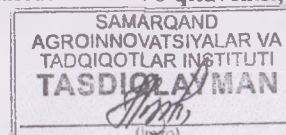
O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni, 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori hamda mazkur sohaga taalluqli boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash maqsadida Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetida "O'quv rejalar va dasturlar, fanlar mazmunini tubdan qayta ko'rib chiqish, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistratura mutaxassisliklarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish va ularni 2024-2025 o'quv yilidan boshlab ta'lim jarayoniga joriy etish hamda yangi avlod darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish chora-tadbirlari bo'yicha 70840105–Hayvonlar patologiyasi, onkologiyasi va morfologiyasi ta'lim mutaxassisligi bo'yicha magistrlar tayyorlash uchun "Patomorfologik tekshirish usullari" fanidan fan dasturi ishlab chiqilgan.

"Patomorfologik tekshirish usullari" umumiy va maxsus patomorfologik tekshirish usullarini o'rganish, gistokomyoviy reyaktsiyalarni va murakkab feksatorlarni tayyorlashni o'zlashtirish, trik obektlarni patomorfologik tekshirish usullari bilan hujayra va to'qimalarning tirikligida nazorat qilishni o'rgatadigan fandır.

Mazkur fan dasturida modulning kodi, o'quv yili, o'quv mashg'ulotlari qaysi semestrlarda olib borilishi, kredit miqdori, auditoriya mashg'ulotlari, mustaqil ta'lim va jami yuklama soatlarda keltirilgan, fanning mazmuni, asosiy nazariy qism, amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatmalar va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, fan o'qitilishining kompetensiyalari, ta'lim texnologiyalari va uslublari, kreditlar to'plash uchun talablar, shuningdek, asosiy, xorijiy va qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati aks ettirilgan.

"Patomorfologik tekshirish usullari" fanining fan dasturi malaka talablari, o'quv rejasiga muvofiq bugungi kun talablariga mos keladigan darajada tayyorlangan, ilmiy-uslubiy jihatdan mazmunli va ro'von tilda yozilgan, amaldagi me'yoriy hujjatlarga mos kelishini inobatga olib, uni o'quv jarayonida qo'llashga va chop ettirishga tavsiya qilaman.

Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti
"Oziq-ovqat xavfsizligi va texnologiyasi"
kafedrasi katta o'qituvchisi, v.f.n.

I.N.Siddiqov

840000 – Veterinariya ta'lim sohasining, 70840105–Hayvonlar patologiyasi, onkologiyasi va morfologiyasi magistratura ta'lim mutaxassisligi uchun dotsent B.Kuliyev va katta o'qituvchi I.E.Bobonazarovlar tomonidan "Patomorfologik tekshirish usullari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Mamlakatimizda barcha sohalar singari Oliy ta'lim tizimida ham chuqur islohatlar olib borilmoqda. Xususan, aksariyat xorijiy oliy ta'lim muassasalarida sinovdan o'tgan va qo'llanilib kelayotgan o'qitishning kredit-modul tizimiga o'tilishi pirovard natijada ta'lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

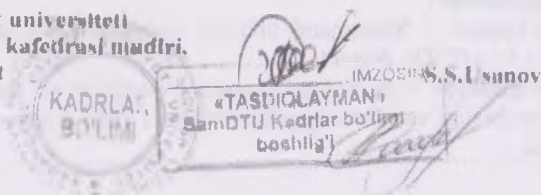
O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni, 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori hamda mazkur sohaga taalluqli boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash maqsadida Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetida "O'quv rejalar va dasturlar, fanlar mazmunini tubdan qayta ko'rib chiqish, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistratura mutaxassislklarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish va ularni 2024-2025 o'quv yilidan boshlab ta'lim jarayoniga joriy etish hamda yangi avlod darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish chora-tadbirlari bo'yicha 70840105–Hayvonlar patologiyasi, onkologiyasi va morfologiyasi ta'lim mutaxassislgi bo'yicha magistrlar tayyorlash uchun "Patomorfologik tekshirish usullari" fanidan fan dasturi ishlab chiqilgan.

Mamlakatimiz chorvachiligining ravnaq topishida yuqori malakali mutaxassislarning o'rni muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularni hozirgi kun talablari darajasida tayyorlash sohaga old huquqiy-me'yoriy hujjatlar ko'p jihatdan bog'liq. Shu nuqtai-nazardan, yuqoridagi ta'lim yo'nallishlari uchun "Patomorfologik tekshirish usullari" fanining fan dasturi aynan shu talablarni qondiradi.

"Patomorfologik tekshirish usullari" fanining mazkur fan dasturida modulning kodi, o'quv yili, o'quv mashg'ulotlari qaysi semestrlarda olib borilishi, kredit miqdori, auditoriya mashg'ulotlari, mustaqil ta'lim va jami yuklama soatlarda keltirilgan, faning mazmuni, asosiy nazariy qism, amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatmalar va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, fan o'qitilishining kompetensiyalari, ta'lim texnologiyalari va uslublari, kreditlar to'plash uchun talablar, shuningdek, asosiy, xorijiy va qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati aks ettirilgan.

"Patomorfologik tekshirish usullari" fanining fan dasturi malaka talablari, o'quv rejasiga muvofiq bugungi kun talablariga mos keladigan darajada tayyorlangan, ilmiy-uslubiy jihatdan mazmunli va rovon tilda yozilgan, amaldagi me'yoriy hujjatlarga mos kelishini inobatga olib, uni o'quv jarayonida qo'llashga va chop ettirishga tavsiya qilaman.

Samarqand Ibbiyot universiteti
"Klinik anatomiya" kafedrasi mudiri,
t.f.f.d (PhD), dotsent

2. Gemotoksilin-eozinda bo'yash usullari.
3. Bestu usulida bo'yash.
4. Shabadash usulida bo'yash.
5. Brashe usulida bo'yash.
6. Fel'gen-Rozenbek usulida bo'yash.
7. Pegmentlarni aniqlash usuli.
8. Gmelina usulida bo'yash.
9. Oddiy fiksatorlarni tayyorlash.
10. Murakkab fiksatorlarni tayyorlash.
11. Makromorfologik usul.
12. Mikromorfologik usul.
13. Gemotoksilin bo'yog'ini tayyorlash.
14. Eozin bo'yog'ini tayyorlash.
15. Sudan III bo'yog'ini tayyorlash.
16. Ishchi suyuqliklarni tayyorlash.
17. Kesmalarni parafindan tozalash.
18. Hujayralarni tekshirish usullari.
19. To'qimalarni tekshirish usullari.
20. Xo'l preparatlarni tayyorlash usuli.
21. Patologik materiallarni qabul qilish usuli.
22. Biopsik materiallarni qabul qilish usuli.
23. Mikroskopik usullarning mohiyati.
24. Makroskopik usullarning mohiyati.
25. Gistoximik usullarning mohiyati.

Amaliy mashg'ulotlar zarur asbob uskunalar bilan jihozlangan auditoriyada bir guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalarini qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. To'qima va hujayralarning morfologiyasi.
2. Patomorfologik tekshirishning vazifalari va sturukturasi.
3. Patanatomik yorib ko'rish maqsadi va vazifalari.
4. Gavda yorib ko'rish usullar.
5. Turli hayvonlar gavdalarini yorib ko'rish tartibi.
6. Muziy preparatlarini tayyorlash usullari.
7. Xo'l preparatlarini qayta tiklash tartibi.

	<p>8. Gistologik tekshirish usullarining tarixi.</p> <p>9. Vaqtinchalik foydalanadigan preparatlarni tayyorlash usuli.</p> <p>10. Avtoradiografiya usullari.</p> <p>11. Hujayra va to'qima strukturasini taxlil qilish usullari.</p> <p>12. Biopsik material olish tartibi.</p> <p>13. Tekshirish usullarini hujjatlashtirish</p> <p>14. Immunogistoximiya usuli.</p> <p>15. Immunoflyuoressintsiya usuli.</p> <p>16. Muziy preparatlarini qayta tiklash tartibi</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fan bo'yicha internet ma'lumotlarini to'plash, ularni o'rganish, o'quv adabiyotlari yordamida referat tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> qishloq xo'jalik hayvonlari va parrandalar organizmi tuzilishining umumiy qonuniyatlari va hayvon organlari preparatlarida to'qimalarning morfologik, hujayralarning esa submikroskopik tuzilmalarining nazariy asoslari haqida tasavvurga ega bo'lishi (bilim) qishloq xo'jalik hayvonlari va parrandalar organlarining morfofunktsional tavofutlari, jinsiy ko'payish organlarining diformizm mexanizmlari, vegetativ nerv tizimini tarmoqlanish qonuniyatlari, organlar tizimlarining ontogenetik qonuniyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma) hayvonlar va parrandalar organlarining shakllanishi, tarixiy va individual rivojlanish qonuniyatlarini aniqlash hamda ularning morfologik shakllanishiga ta'sir etuvchi ichki va tashqi omillar, bo'yicha xulosa qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamaa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakunly nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. Вахрушева Е.И. «Патоморфологические методы исследования» учеб. пособие. Красноярск. 2019 год</p>

	<p>2. Жаров А.В. Патологическая анатомия животных. Учебник Издательство «Лань», Москва 2013 год</p> <p>3. Польцев М.А. Патологическая анатомия. Москва 2001 год</p> <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.</p> <p>5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezigulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.</p> <p>6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.</p> <p>7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.</p> <p>8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.</p> <p>9. Кокуричев П.И. Атлас патологической анатомии сельскохозяйственных животных. Ленинград "Колос", 1983.</p> <p>10. Яригин Н.Е., Серов В.В. Атлас патологической гистологии. Москва, 1987.</p> <p>11. Давыдовский И.В. Общая патология человека. Москва, 1979.</p> <p>Axborot manbaalari</p> <p>1. www.ziyouet.uz</p> <p>2. www.vetjournal.uz</p> <p>3. www.lex.uz</p> <p>4. www.veterinariv.actavis</p> <p>5. www.Kodges.ru</p>
7.	<p>Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashning 2024-<u>y. 02.08.12</u> sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>B.A. Kullyev– SamDVMCHBU, "Hayvonlar anatomiyasi, gistologiya va patologik anatomiya" kafedrasi dotsenti, veterinariya fanlari nomzodi.</p> <p>E.I. Bobonazarov – SamDVMCHBU, "Hayvonlar anatomiyasi, gistologiya va patologik anatomiya" kafedrasi katta o'qituvchisi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>S.S. Usanov – Samarqand tibbiyot universiteti, "Klinik anatomiya" kafedrasi mudiri, t.f.f.d (PhD), dotsent</p> <p>I.N. Siddiqov – Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti "Oziq-ovqat xavfsizligi va texnologiyasi" kafedrasi katta o'qituvchisi, veterinariya fanlari nomzodi</p>